

I. OŠ Žalec
Šilihova 1
3310 Žalec
03/ 713 24 22

e-pošta: o-zalec.ce@guest.arnes.si
www: <http://www.1os-zalec.si>

VZGOJNI NAČRT

I. OŠ ŽALEC

I. UVOD

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli
- Učnih načrtov za posamezne predmete
- Priporočila MIZŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole

Pomen vzgojnega načrta

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi;
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje (učencev, staršev in vseh zaposlenih v šoli);
- je dogovor za premišljeno, organizirano, ciljno naravnano delovanje šole in vsakega posameznika v njej.

Veljavnost vzgojnega načrta (v nadaljevanju VN)

Vzgojni načrt velja od 1. 9. 2009 dalje.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Z vzgojnim načrtom šola določi:

1. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI

- preventivne dejavnosti
- svetovanje in usmerjanje
- vzgojni ukrepi
- administrativni ukrepi

3. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

III. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

1. Načini doseganja in uresničevanja ciljev

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli uresničevali cilje iz 2. člena ZOŠ in še:

- v šoli bomo organizirali in oblikovali vzgojno in učno delo na način, ki bo upošteval učenčevo enkratnost, neponovljivost in individualnost;
- zagotavljali bomo varno in spodbudno šolsko okolje za vsakega učenca, v katerem bodo lahko dosegali najboljše rezultate, ki jih zmorejo;
- razvijali bomo odgovornost učencev za svoje vedenje in jih učili, kako lahko vsakdanje težave rešijo sami oz. kdo jim lahko pomaga, če tega ne zmorejo sami;
- posebno pozornost bomo posvečali učencem, ki zaradi različnih okoliščin težje dosegajo povprečne učne rezultate (učenci s posebnimi potrebami), hkrati pa bomo učencem, ki so sposobni dosegati najvišje rezultate omogočili dodatno učenje, aktivno vključevanje v delavnice za nadarjene in sodelovanje na različnih tekmovanjih;
- posebno pozornost bomo posvečali tudi učencem, ki prihajajo iz tujih govornih področij (priseljenim učencem);
- s projekti bomo krepili razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem, umetnostnem in gibalno-športnem področju ter sporazumevanje v tujih jezikih;
- ob državnih in kulturnih praznikih bomo z različnimi dejavnostmi razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, razvijali vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter učence spodbujali k državljski odgovornosti;
- razvijali bomo učenčevo pozitivno samopodobo za nadaljnjo osebno, izobraževalno in poklicno pot, pri čemer bo poudarek na usposobljenosti na vseživljenjskem učenju;
- učence bomo vzgajali v smislu osebne urejenosti;
- vzgoja za nenasilje.

2. Doseganje in uresničevanje vrednot

VIZIJA I. OŠ ŽALEC

S timskim sodelovanjem in medsebojnim razumevanjem ter doslednim razvijanjem človeških vrednot bomo uspešni.

V vzgojno-izobraževalnem procesu je pomemben vsak posameznik in je pomembna celota, zato so vrednote sestavni del poslanstva in vizije šole. Z uresničevanjem in doseganjem vrednot bomo zagotavljali dobro in kakovostno delo na šoli, katere cilj je učenec z širokim spektrom uporabnih znanj in z jasnimi pogledi v prihodnost, ter z oblikovanim sistemom moralnih vrednot.

3. Načela vzgojnega delovanja

- načelo doslednosti
- načelo aktivnega sodelovanja učiteljev in učencev
- načelo sodelovanja s starši in lokalno skupnostjo
- načelo osebnega zgleda
- načelo strpnosti

IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

1. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako:

- da se bodo učenci v šoli počutili varno,
- da bodo pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni,
- da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih določajo šolska pravila in hišni red ali morebitni drugi dogovori.

Pozornost bomo namenili:

- oblikovanju dobrih medsebojnih odnosov, solidarnosti, skrbi za druge pomoči potrebne, upoštevanju različnosti,
- razvijanju pozitivne samopodobe, socialnih veščin in dobre medsebojne komunikacije,
- razvijanju večje občutljivosti za prepoznavanje vseh vrst nasilja, ničelni toleranci do nasilja in kako postopati v posameznih primerih,
- konstruktivnemu reševanju konfliktov,
- razvijanju moralnih vrednot,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje, kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov,
- učenju zdravega načina življenja.

2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi med vrstniki in odraslimi,
- z razvojem pozitivne samopodobe,
- s prevzemanjem odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje je dejavnost šole, ki lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti, šolska svetovalna služba) ali pa v času izven pouka (govorilne ure učiteljev in šolske svetovalne službe).

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učencem, ki ima težave v šolskem funkcioniranju, z odnosi med vrstniki ali enkratne in občasne kršitve šolskih pravil. Vsi pogovori se zapisujejo.

O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega učenca se dogovorijo strokovni delavci na oddelčnih učiteljskih zborih, razrednik ali svetovalna služba bo o tem obvestila starše.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da učenec potrebuje daljše spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki mu jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali strokovno pomoč pri strokovnjakih v drugih ustanovah.

V. VZGOJNO UKREPANJE

1. KRŠITVE ŠOLSKIH PRAVIL

Kršitve šolskih pravil so:

- nestrpnost do učencev in zaposlenih,
- neizpolnjevanje učnih in drugih šolskih obveznosti,
- zamujanje k pouku in drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim,
- motenje učencev in zaposlenih pri delu,
- ogrožanje varnosti drugih učencev in zaposlenih,
- nespoštovanje pravil šole in hišnega reda,
- neodgovorno ravnanje s premoženjem šole ter lastnino učencev in zaposlenih, s čimer se povzroča materialna škoda,
- nespoštljivo obnašanje do drugih,
- nesodelovanje pri organiziranih akcijah urejanja šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- kršitve pravil dežurstva učencev.

Hujše kršitve šolskih pravil so:

- ponavljajoče istovrstne kršitve šolskih pravil in hišnega reda, za katere so bili že izrečeni vzgojni ukrepi,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur oziroma strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- uporaba pirotehničnih sredstev ali odprtega ognja v šoli, na zunanjih površinah šole in na šolskih ekskurzijah,

- izsiljevanje drugih učencev in delavcev šole,
- nadlegovanje učencev in delavcev šole preko multimedijskih elektronskih naprav
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev šole ali obiskovalcev šole,
- neprimeren odnos do hrane (poseganje na krožnik drugih, obmetavanje s hrano),
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev in obiskovalcev šole,
- popraviljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, delavca šole in drugo osebo,
- fizični napad na učenca, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje zdravja in življenja učencev in delavcev šole,
- kajenje (cigaret in elektronskih cigaret) ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v LDN šole in v prostorih, ki jih opredeljuje hišni red,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v LDN šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.

2. VZGOJNE KAZNI – ADMINISTRATIVNI VZGOJNI UKREPI

V primeru opažanj neprimernega vedenja se beležijo zaznamki, ki so podlaga za nadaljnje postopke vzgojnega ukrepanja.

Postopki pri vzgojnih ukrepih so:

- razgovor z učiteljem,
- razgovor z razrednikom,
- razgovor s šolsko svetovalno službo (zadržanje na razgovorih v zvezi z reševanjem problema tudi po končanem pouku),
- razgovor z ravnateljem ali njegovim pomočnikom,
- povečan nadzor nad učencem v času odmorov.

Vzgojne kazni oz. administrativni vzgojni ukrepi bodo izrečeni skladno z zakonodajo.

3. VZGOJNI UKREPI

Šola bo z vzgojnimi ukrepi vzpodbujala želeno in poskušala odpravljati neželjeno vedenje. Željeno vedenje bo šola spodbujala z izrekanjem pohval, priznanj in podeljevanjem nagrad (pravilnik je v prilogi **Pravila šole**).

Z vzgojnimi ukrepi, ki so posledica kršitev hišnega reda in šolskih pravil, bo šola poskušala odpravljati neželjeno vedenje.

Vzgojni ukrepi imajo namen pomagati učencu spremeniti njegovo vedenje. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev, z usmeritvijo,

da vzgojni ukrep učencu pomaga udejanjiti njegove dolžnosti, obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

Vzgojni ukrepi:

- zadržanje učenca po pouku ali pred poukom z namenom, da si uredi učno snov ali pa, da pomaga čistilki, hišniku, učitelju ali knjižničarki... ali da se z njim opravi razgovor
- dodatne dolžnosti in obveznosti,
- ukinitve nekaterih pravic- odvzem statusa v skladu s Pravili o prilagajanju šolskih obveznosti I. OŠ Žalec,
- družbeno koristno delo,
- v primeru uporabe mobilnih telefonov ali drugih multifunkcijskih elektronskih naprav se naprave odvzamejo in oddajo v tajništvo, kjer jo prevzamejo starši in podpišejo prevzem,
- dodatno spremstvo ob dnevih dejavnosti,
- zaradi neprimerne vedenja, ogrožanja varnosti drugih se lahko učencu prekine bivanje v ŠVN, udeležbo na dnevih dejavnosti ali ob drugih oblikah dela; učenca se lahko zaradi neprimerne vedenja, ogrožanja varnosti sebe in drugih tisti dan ali šolsko uro odstrani od pouka in OPB; učitelj o tem obvesti starše, ki so dolžni priti po otroka v najkrajšem možnem času,
- učenec se ne udeleži dnevov dejavnosti, ki se izvajajo izven prostorov šole (šole v naravi, ekskurzije)- šola poskrbi, da se udeleži vzgojno-izobraževalnega programa v drugem oddelku
- kadar učenec onemogoča oz. moti izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom, učitelj lahko učenca usmeri k individualnemu delu, ki se izvaja kot vzporedna asistenca; z učiteljem, ki je usmeril učenca k individualnemu delu, še isti dan opravljeno delo pregledata in se dogovorita o sprejemljivem načinu sodelovanja pri pouku,
- povrnitev stroškov (denarno ali materialno), če učenec namerno ali zaradi malomarnosti povzroči škodo na šolski ali zasebni lastnini (izjema so mobiteli, multifunkcijske elektronske naprave in denar)
- drugo (vzgojni ukrep določen glede na kršitev in smiselnost vzgojnih učinkov na posameznika).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je vedno povezano s priložnostjo za učenje in spreminjanje vedenja.

4. POSEBNI OBLIKI VZGOJNEGA UKREPANJA

- RESTITUCIJA

Restitucija ali povračilo škode omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak.

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi bi lahko svojo napako popravil oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Ni kaznovalca, učenec, ki je povzročil škodo ustvarjalno in pozitivno rešuje problem.

Strokovni delavci šole predvsem spodbujajo in usmerjajo proces restitucije.

Ukrepi niso določeni vnaprej, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno škodo.

- MEDIACIJA

Mediacija je ena izmed vzgojnih dejavnosti šole. Namenjena je sporazumnemu reševanju konfliktov s pomočjo tretje nevtralne osebe, mediatorja. Dvema udeležencema omogoča reševanje konflikta, pri čemer sama prevzame odgovornost za rešitev in dogovor, ki ga skleneta. Pri tem jima pomaga mediator, ki pogovor vodi tako, da medianta sama najde rešitev, pri tem pa tudi razgradi notranje stiske in probleme. Tako je mediacija oblika obvladovanja konfliktov in hujših oblik nasilja, ki bi se lahko razvile. Z njo prispevamo k zmanjševanju napetosti in k boljšemu počutju vseh, nikakor pa ni alternativa za formalne vzgojne ukrepe, ki jih vodi šola po Pravilniku o vzgojnih ukrepih.

VI. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oz. njihovi skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela v šoli, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti.

Redno in kvalitetno vzajemno sodelovanje starši- šola je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Starši lahko prispevajo svoje zamisli in ideje o obliki srečanj. Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci.

Vsak starš ima dolžnost in pravico obiskovanja dopoldanskih ali popoldanskih govorilnih ur. V tistih primerih, kjer se starši oz. skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, velja naslednji postopek:

1. učitelj pisno povabi starše oz. skrbnike na razgovor,
2. ravnatelj pošlje staršem pisno vabilo s povratnico,
3. starše se napoti v starševsko delavnico oz. šolo za starše,
4. šola obvesti druge zunanje institucije (CSD, PP)

Starši so šoli dolžni posredovati telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi. Vsako spremembo so starši dolžni sporočiti razredniku.

Šola bo poleg običajnih oblik sodelovanja (govorilne ure in roditeljski sestanki) spodbujala medsebojno komunikacijo v obliki srečanj kot so nastopi za starše, delavnice za starše in tematska srečanja.

Šola bo starše oz. skrbnike obveščala o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka ustno, po telefonu ali pisno ter preko šolske spletne pošte.

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obvestili o dogodkih, ki zadevajo:

- bolezen ali poškodbo otroka,
- večjo materialno škodo,
- kršitve šolskih pravil, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Opravičevanje odsotnosti od pouka ureja Zakon o osnovni šoli.

VII. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt I. osnovne šole Žalec je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli. Naloge bomo med letom dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in z navodili MIZŠ in Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi strokovni delavci šole.

Vzgojni načrt je bil prvič potrjen:

- na pedagoški konferenci učiteljskega zbora dne 21. 4. 2009.
- na seji sveta staršev dne 9. 6. 2009
- na seji sveta šole dne 9. 6. 2009

Vzgojni načrt je bil evalviran in dopolnjen v septembru 2022.

Za šolski tim:
Monika Korbar

Ravnateljica:
Andreja Špajzer, prof.